

Právo

KURZ TÁBOROVÉHO PRACOVNÍKA

Úvodem

Právo představuje soubor závazných pravidel, podle kterých se vždy musíme řídit při jakékoliv činnosti v životě, tím spíše pak při práci s dětmi v rámci Pionýra.

Právních předpisů je nepřeberné množství a těžko si lze představit, že je někdo bude znát z paměti, zde ale upozorňujeme na to, o čem je dobré mít povědomí a případně, kde dále hledat informace. Samozřejmě s důrazem na předmět naší činnosti - tedy práce s dětmi.

Jaké věkové hranice jsou pro právo důležité?

- Narození fyzické osoby - vznik právní osobnosti (způsobilost mít práva a povinnosti)
- 15 let - vznik trestní odpovědnosti
- 18 let - zletilost + nabytí plné svéprávnosti



Víš, co je to svéprávnost a jak se nabývá?

Odpovědnost při práci s dětmi

Druhů odpovědností, které mohou být spojeny s prací s dětmi, je hned několik. Jmenovat bychom mohli tu zřejmě nejnejpříjemnější, tedy trestněprávní, nebo například soukromoprávní (typicky odpovědnost za škodu, třeba i způsobenou dítětem, nad kterým vykonáváme dohled).

V Pionýru je na prvním místě dítě, a proto nás nejprve zajímá, jak je to s odpovědností za dítě, na které dohlížíme, resp. za škodu, kterou dítě způsobí.

- V zásadě platí, že za dítě odpovídají jeho rodiče. To ovšem přestává platit v momentě, kdy je dítě svěřeno do rukou někoho jiného, tedy stane se z něj účastník tábora.

Pokud tedy od rodiče převezmeme dítě na tábor, přebíráme spolu s tím i část odpovědnosti a jsme povinni nad dítětem vykonávat náležitý dohled.

Co je náležitý dohled?

- Náležitým dohledem se rozumí taková opatření, která jsou přiměřená a účinná k předcházení škod. V praxi to pro nás znamená například: dostatečné poučení dětí před každou činností, dostatečné personální zabezpečení činnosti (vedoucí dohlízející na bojovou hru, nebo doprovázející děti při hře), přiměřená kontrola dětí a podobně.

Odpovědnost za děti

Pokud přesto dojde ke škodě, pak je několik možností, kdo bude odpovídat za vzniklou škodu:

- Plně odpovídá ten, kdo zanedbal náležitý dohled - v případě, že dítě není dostatečně vyspělé, aby dokázalo posoudit následky svého jednání.
- Odpovídají společně škůdce (dítě) a ten, kdo dohled zanedbal - v případě, že náležitý dohled byl zanedbán, ale dítě už je dostatečně vyspělé na to, aby následky posoudilo.
- Odpovídá sám škůdce (dítě) - v případě že náležitý dohled byl splněn a dítě je dostatečně vyspělé na to, aby následky svého jednání posoudilo.

Příklad:

Pokud si při aktivitě prvňáček hází s míčem o zed' hned vedle cizího okna a my nezasáhneme a okno rozbije, škodu budeme muset zaplatit my, protože to my jsme zanedbali dohled. Situace u 15letého by už ale mohla být odlišná - ten už je dostatečně vyspělý na to, aby si uvědomil, že jeho činnost může být nebezpečná a vyústit v rozbité okno.

Trestněprávní odpovědnost

Není třeba panikařit, že jsem neustále v potenciálním nebezpečí. Platí, že zdravý rozum většině problémů předejde. Je ale dobré mít některé přestupky či trestné činy na paměti, abychom jim při tvorbě programu a činnosti s dětmi mohli účinně předcházet.

Na co si tedy dát pozor?

- Na první místě nelze nezmínit alkohol - nejenom že k práci s dětmi nepatří, ale souvisí s ním i hned několik trestných činů, například „Ohrožování výchovy dítěte“ tím, že dítě vystavuji alkoholu či cigaretám, nebo trestný čin „Podání alkoholu dítěti“.
DŮLEŽITÉ - dítětem se zde rozumí osoby do 18 let, tedy i naši instruktoři!
- V popředí našeho zájmu musí stát také zdraví dětí, každá činnost musí být co nejlépe zabezpečena, aby nedošlo k úrazu. Zde platí obdobně totéž, co o náležitém dohledu. V opačném případě se vystavujeme riziku „Ublížení na zdraví z nedbalosti“ či jiných přečinů.

Zpravidla bude odpovědný vedoucí oddílu, vedoucí akce, vedoucí tábora - zkrátka ten, kdo obecně za činnost odpovídá a kdo ji řídí. Takový vedoucí akce (tedy i tábora) je odpovědný nejen za děti, ale i za jemu podřízené osoby, typicky za instruktory a další personál akce.

Ochrana osobních údajů

Každý vedoucí oddílu přijde do kontaktu s velkým množstvím osobních údajů dětí z jeho oddílu.

- Osobní údaj je takřka jakákoliv informace, která se vztahuje ke konkrétní identifikovatelné osobě. Samotná přihláška na tábor je jeden osobní údaj vedle druhého - **jméno a příjmení, rodné číslo, bydliště, zdravotní stav**, atd...

Tyto údaje bezpochyby potřebujeme, abychom mohli dělat naši činnost bezpečně. Na druhou stranu nám z toho ale plynou povinnosti, které je třeba plnit.

- Ke zpracování osobních údajů potřebujeme souhlas - a to buďto osoby samotné, nebo v případě dětí jejich zákonných zástupců.
- Tyto údaje musí být chráněny před zneužitím, ale i dalším šířením. Jsou poskytovány pouze nám a pouze za daným účelem, a my s nimi jinak nesmíme nakládat. Přihlášky dětí by se tak neměly jen tak někde povalovat.

Víceméně stejná situace je s focením dětí a uveřejňováním těchto fotografií. Až na výjimky je k tomu třeba souhlas focené osoby.



Máte ve svých přihláškách zanesen souhlas s fotografováním a zveřejňováním fotografií?

Směrnice o hlavní činnosti

Mluvíme-li o závazných pravidlech, je třeba závěrem zmínit i Směrnici o hlavní činnosti, což je vnitřní předpis Pionýra s celostátní působností, navazující na Stanovy a Program Pionýra.

I ve směrnici najdeme pravidla, kterými se při činnosti (tedy i na táborech) musíme řídit a jejich nedodržení pak může hrát roli při dokazování, přestože se nejedná o zákon či jiný právní předpis.

Směrnice například upravuje:

- Při kterých činnostech musí být, z důvodu jejich nebezpečnosti, jako dozor osoba starší 18 let, případně jinak zvláště kvalifikovaná osoba.
- Kolik osob a jak kvalifikovaných musí zajišťovat jednotlivé akce.
- Jaké dokumenty je třeba před, během a po akci vést (POZ akce, seznam účastníků, přihlášky...).
- Jestliže jsme mluvili o alkoholu, směrnice se zabývá i touto problematikou.

Směrnice o hlavní činnosti

Mluvíme-li o závazných pravidlech, je třeba závěrem zmínit i Směrnici o hlavní činnosti, což je vnitřní předpis Pionýra s celostátní působností, navazující na Stanovy a Program Pionýra.

I ve směrnici najdeme pravidla, kterými se při činnosti (tedy i na táborech) musíme řídit a jejich nedodržení pak může hrát roli při dokazování, přestože se nejedná o zákon či jiný právní předpis.

Směrnice například upravuje:

- Při kterých činnostech musí být, z důvodu jejich nebezpečnosti, jako dozor osoba starší 18 let, případně jinak zvláště kvalifikovaná osoba.
- Kolik osob a jak kvalifikovaných musí zajišťovat jednotlivé akce.
- Jaké dokumenty je třeba před, během a po akci vést (POZ akce, seznam účastníků, přihlášky...).
- Jestliže jsme mluvili o alkoholu, směrnice se zabývá i touto problematikou.